

SVETOVNI DAN ZEMLJE IN ODNOS DO NARAVE

Svetovni dan Zemlje (22. april) nas opominja, da moramo dnevno narediti nekaj, s čimer naš planet ohranjamo v boljši kondiciji. Od leta 1970 številni posamezniki in okoljske organizacije na ta dan pripravljajo različne dogodke in prireditve, s katerimi opozarjajo na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo.

Vodilna tema letošnjega Dneva Zemlje je »Obnovimo našo Zemljo«. Obnova je možna s spremembo. V Global Footprint Network navajajo pandemijo covid-19 kot dokaz, da je sprememba potrošniških navad mogoča v zelo kratkem času. Pa vendar, po njihovih izračunih porabljamo toliko naravnih virov, da bomo kmalu potrebovali dve Zemlji. Pri tem so upoštevane vse potrebe človeštva – po hrani, energiji in prostoru. Kaj lahko storimo, da bomo porabili manj? K doseganju ciljev trajnostnega razvoja lahko pomembno prispeva okoljsko ozaveščanje oziroma krepitev zavesti o skupni odgovornosti za stanje v okolju in spodbujanje pripravljenosti na spreminjanje sistema vrednot in življenjskega sloga vseh prebivalcev.

Večina dogodkov ob dnevu Zemlje letos poteka v digitalni oblik in jih lahko spremljate tudi na naši spletni strani (<http://okolje.maribor.si/domov/>). Da jih ne bomo obeležili samo virtualno, vas vabimo na sprehod ali katerakoli drugo športno aktivnost v naravi. Lahko se odpravite po učnih poteh, počnete veliko zabavnega, prijetnega in poučnega! Naravno okolje je spodbudno okolje za učenje in igro, saj nudi veliko spodbud, ki pozitivno vplivajo na razvoj čutil in opazovalnih spretnosti. O naravi se na splošno radi izražamo lepo in občudujoče. Vendar kakšen pa je naš odnos do nje v resnici?

ODPADKI

Na žalost so odpadki v naravi še vedno prisotni. Bodimo zgled in jih odlagajmo na za to predvidena mesta, odvržene v naravi pa samoiniciativno poberimo. Udeležimo se čistilnih akcij, predvsem pa spremenimo nakupovalne navade; zmanjšamo količino odpadkov, kupujemo le izdelke, ki jih potrebujemo, izdelke z manj ali brez embalaže, uporabljajmo trajnostne vrečke, reciklirajmo, kompostirajmo in poskrbimo, da bomo tudi sami pridelali manj odpadkov.

POŠKODOVANJE DREVES

Ne terenu opažamo namerno poškodovana in iznakažena drevesa. Vandalizem škodljivo vpliva na vsakdanje življenje, ruši občutek varnosti in dobro počutje v okolju. Pred odhodom v gozd preberite Gozdni bonton, ki nam narekuje spoštljiv odnos do dreves. Z gozdnim bontonom sta neposredno povezana naša skrb za gozd ter spoštovanje pravic lastnikov gozdov.

INVAZIVNE VRSTE

Kaj storiti z zlato ribico ali želvo, ko je akvarij premajhen? Nikakor je ne izpustimo v naše naravno okolje, kjer se dobro prilagodijo in škodijo našim domorodnim vrstam živali. Tujerodne vrste povzročajo težave domorodnim vrstam, saj jih izpodrivajo, prenašajo tudi bolezni in zajedavce, proti katerim domorodne vrste niso odporne ali nanje prilagojene. Vse to ogroža biotsko raznovrstnost. Vrste se hitro razmnožujejo in vedno težje jih je odstraniti, zato dalj časa kot čakamo, dražje je odstranjevanje.

HRANJENJE PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI

Ribe ter vodne ptice ni ustrezno hraniti s kruhom in drugimi ostanki hrane, ki jim jih človek sicer dobronamerno ponudi. Človeška hrana v vodi počasi razpada, iz vode odvzema kisik, zato obstaja nevarnost, da se ribe v ribnikih zadušijo. Ptice pa imajo lažen občutek sitosti, pravih hranil pa na ta način ne dobijo. S hranjenjem naredimo živali odvisne od človeka, saj si sčasoma same nehajo iskati hrano v naravi.

VOŽNJA V NARAVNEM OKOLJU

V Sloveniji je vožnja z vozili na motorni pogon in kolesi v naravi zakonsko prepovedana na območju celotne države. Vožnja s kolesi v naravnem okolju je dovoljena le po gozdnih cestah in posebej za kolesarje označenih poteh. Vožnja po ostalih utrjenih poteh je možna, če to dovoli bodisi lastnik ali upravljavec teh poti. Vožnja z vozili na motorni pogon (vključno z motorji in štirikolesniki) je omejena le na ceste. V vseh drugih primerih vožnja v naravnem okolju ni dovoljena. Z vožnjo v gozdu prihaja do poškodovanja gozda, posledično pa do neizbežnih konfliktov med obiskovalci in lastniki gozdov. Kolesa tudi odstranjujejo gornji sloj zemljine, poškodujejo koreninski sistem dreves, oblikujejo pa tudi kanale, po katerih voda hitreje odteka in s seboj odnaša prst. V Mariboru imamo urejen Bike Park Pohorje in kolesarske poligone. Kolesarje pozivamo, da uberejo ustrezne poti.

Naj velja rek »bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu«, torej ravnajmo v smeri ohranitve Zemlje in našega zdravja. Skupaj lahko hitreje zmanjšamo razkorak med obstoječim in zelenim stanjem, za to pa nam bodo hvaležne tudi naslednje generacije.

Skupna občinska uprava Maribor
Skupna služba varstva okolja